

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 07
071323

DOM
2024-01-26
Stockholm

Mål nr
T 4685-23

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom 2023-03-07 i mål T 10539-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

Christer Andersson, 19590430-1073
Domarvägen 8 Lgh 1302
141 62 Huddinge

Ombud: Advokat Björn Sahlin
Wåhlin Advokater AB
Östra Hamngatan 5
411 10 Göteborg

Motpart

Bostadsrättsföreningen Gräddhyllan i Huddinge, 769619-2827
Domarvägen 20
142 62 Huddinge

Ombud: Juristen Frida Wilhelmsson
SBC Sveriges Bostadsrättscentrum AB
Box 1353
111 83 Stockholm

SAKEN

Avhysning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

- Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
 - Christer Andersson ska betala ersättning för Bostadsrättsföreningens Gräddhyllan i Huddinge rättegångskostnader i hovrätten med 55 660 kr (inklusive mervärdesskatt) och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom tills betalning sker. Beloppet avser ombudsarvode.
-

Dok.Id 2008064

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 670 50

E-post: svea.avd7@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Christer Andersson har yrkat att hovrätten ska lämna Bostadsrättsföreningens Gräddhyllan i Huddinge ("Föreningen") talan om avhysning utan bifall samt befria honom från skyldigheten att ersätta Föreningens rättegångskostnader i tingsrätten.

Föreningen har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

Föreningen har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

Målet har avgjorts utan huvudförhandling.

PARTERNAS TALAN OCH UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har åberopat samma omständigheter och utvecklat sin talan på samma sätt som i tingsrätten.

Parterna har lagt fram samma utredning i hovrätten som i tingsrätten. Föreningen har därutöver som ny skriftlig bevisning i hovrätten åberopat Svea hovrätts dom den 22 november 2023 i mål B 15003-22. Hovrätten har tagit del av tingsrättens ljud- och bildupptagning av förhöret med Christer Andersson.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Tingsrätten har i sin dom redogjort för de bestämmelser i bostadsrättslagen (1991:614) som är av betydelse i målet.

En avgörande fråga i målet är vad som utgör en *särskilt allvarlig störning* i bostadsrättslagens mening.

Bestämmelserna om störningar i boendet i bostadsrättslagen är enligt förarbetena avsedda att tillämpas på samma sätt som motsvarande bestämmelser i hyreslagen

(se prop. 2002/03:12 s. 116). Den domstolspraxis som finns på området i hyresförhållanden blir alltså vägledande även för bedömningen av vad som bl.a. utgör en särskilt allvarlig störning enligt bostadsrättslagen.

Som exempel på vad som kan utgöra en särskilt allvarlig störning nämns i förarbetena, såväl till hyreslagen som bostadsrättslagen, en boende som gör sig skyldig till allvarlig brottslighet som har samband med boendet, t.ex. mordbrand eller våld eller hot om våld som riktas mot den som påtalat störningar i boendet eller mot någon annan som bor i fastigheten (se prop. 1992/93:115 s. 21 respektive 2002/03:12 s. 117).

Att förlora sin bostad är mycket ingripande för den enskilde, även om en bostadsrätts ekonomiska värde inte går förlorat vid ett förverkande. Möjligheten att utan rättelseanmaning förverka nyttjanderätten till en bostadsrätt bör därför tillämpas restriktivt. Varje typ av våld eller hot om våld mot den som påtalar störningar i boendet eller mot någon annan som bor i fastigheten kan således inte föranleda ett förverkande.

I praxis har enstaka störningar i form av våld eller hot om våld ansetts som en särskilt allvarlig störning när straffvärdet uppgår till åtminstone någon månads fängelse (se NJA 2008 s. 243 och RH 1999:57). Även mindre allvarliga gärningar har bedömts kunna utgöra en särskilt allvarlig störning när det funnits någon försvårande omständighet, exempelvis om gärningen varit att se som en hämndåtgärd eller om gärningarna har skett vid upprepade tillfällen mot en eller flera boende (se RH 2016:57, RH 2015:31 och Svea hovrätts dom den 19 februari 2013 i mål T 5890-12). Bedömningen har dock blivit den motsatta när mindre allvarliga gärningar haft sin grund i en ömsesidig och långvarig personlig konflikt mellan de berörda boende (se Göta hovrätts dom den 22 december 2011 i mål nr T 1381-11). Vid mer allvarliga gärningar torde den bakomliggande orsaken till gärningen i princip sakna betydelse för bedömningen av om den utgör en särskilt allvarlig störning i bostadsrättslagens mening. En bedömning i det enskilda fallet måste dock alltid göras.

Bedömningen i detta fall

Hovrätten instämmer inledningsvis i tingsrättens bedömning att Föreningen styrkt att Christer Andersson misshandlat grannen och styrelseledamoten J.A. i enlighet med Föreningens påstående och att Christer Andersson inte agerat i nödvärn eller putativt nödvärn. Hovrätten har därvid särskilt beaktat att Christer Andersson nu även är dömd av Svea hovrätt för den aktuella misshandeln.

När det därefter gäller frågan om den aktuella misshandeln utgjort en särskilt allvarlig störning gör hovrätten följande överväganden.

J.A. var vid tidpunkten för misshandeln granne med Christer Andersson och misshandeln skedde i direkt anslutning till J.A:s bostad.

Hovrätten finner inte skäl att bedöma straffvärdet för den aktuella misshandeln på annat sätt än vad tingsrätt och hovrätt gjort i brottmålsdomarna, dvs. till fyra månaders fängelse. Den brottslighet som Christer Andersson utsatt J.A. för utgör därmed – oavsett om den haft med J.A:s uppdrag som styrelseledamot att göra eller inte – en särskilt allvarlig störning i bostadsrättslagens mening. Det ligger i sakens natur att detta inte är av ringa betydelse. Christer Anderssons nyttjanderätt till lägenheten är därmed förverkad. Hovrätten konstaterar liksom tingsrätten att även de formella förutsättningarna för ett bifall till avhysningstalan är uppfyllda. Tingsrättens dom ska därför fastställas.

Med hänsyn till utgången i målet ska Christer Andersson ersätta Föreningens rättegångskostnader i hovrätten. Det begärda beloppet är skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2024-02-23

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Christian von Szalay, referent, Katja Isberg Amnäs och Lina Forzelius.

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 3

DOM
2023-03-07
Meddelad i
Huddinge

Mål nr
T 10539-22

PARTER

Kärande

Bostadsrättsföreningen Gräddhyllan i Huddinge, 769619–2827
Domarvägen 20, bv
141 62 Huddinge

Ombud: Jur.kand. Kristina Stavne
c/o SBC Sveriges Bostadsrätts Centrum AB
Box 1353
111 83 Stockholm

Svarande

Christer Andersson, 19590430–1073
Domarvägen 8 Lgh 1302
141 62 Huddinge

Ombud: Advokaten Björn Sahlin
Advokatfirman Wåhlin AB
Östra Hamngatan 5
411 10 Göteborg

DOMSLUT

1. Tingsrätten förpliktigar Christer Andersson att avflytta från bostadslägenhet nr 42 (officiellt lägenhetsnummer 1302) i Bostadsrättsföreningen Gräddhyllan i Huddinges fastighet med adress Domarvägen 8, 141 62 Huddinge.
 2. Yrkandet om att domen ska få verkställas utan hinder av att den inte vunnit laga kraft lämnas utan bifall.
 3. Christer Andersson ska ersätta Bostadsrättsföreningen Gräddhyllan i Huddinge dess rättegångskostnader med 153 264 kr samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 mars 2023 till dess betalning sker. Av beloppet avser 148 464 kr ombudsarvode (inklusive moms).
-

Dok.Id 2168448

Postadress

141 84 Huddinge

Besöksadress

Björnkullavägen 5 A

Telefon

08-561 660 30

E-post:

sodertorns.tingsratt.avdelning3@dom.se
www.sodertornstingsratt.domstol.se

Telefax**Expeditionstid**

måndag – fredag
08:30–16:00

BAKGRUND

Christer Andersson är ensam innehavare av bostadsrätten som hör till lägenhet nr 42 (officiellt lägenhetsnummer 1302) i Bostadsrättsföreningen Gräddhyllan i Huddinges ("Föreningen") fastighet med adress Domarvägen 8 i Huddinge ("Lägenheten").

Föreningen har, utan föregående anmaning att vidta rättelse, sagt upp Christer Anderssons nyttjanderätt till förverkande på grund av en händelse natten mellan den 12 och 13 mars 2022 som Föreningen menar utgör särskilt allvarliga störningar. Parterna är inte överens om vad som hände vid tillfället. Christer Andersson har dock, mot sitt förnekande, av Södertörns tingsrätt den 21 november 2022 i mål nr B 13666-22 ("Brottmålsdomen"), dömts för misshandel av en styrelseledamot ("J A") i Föreningen den 13 mars 2022. Domen är överklagad.

YRKANDEN M.M

Föreningen har yrkat att tingsrätten ska förpliktiga Christer Andersson att avflytta från bostadslägenhet nr 42 (även lgh nr 1302) i Föreningens fastighet med adress Domarvägen 8, 141 62 Huddinge. Föreningen har även yrkat att domen i den delen ska få verkställas utan hinder av att den inte vunnit laga kraft.

Christer Andersson har bestridit käromålet i dess helhet.

Parterna har begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER**Föreningen**

Christer Andersson har, på grund av särskilt allvarliga störningar, förverkat bostadsrätten till Lägenheten.

Christer Andersson

Christer Andersson har inte gjort sig skyldig till misshandel av J A och domen är överklagad. Den påstådda störningen är under alla förhållanden inte så allvarlig att den kan leda till uppsägning och i vart fall inte utan anmaning om att vidta rättelse.

UTVECKLING AV TALAN**Föreningen**

Christer Andersson har, natten mellan den 12 och 13 mars 2022, misshandlat sin granne J A tillika medlem i styrelsen för Föreningen, på den fastighet vari Lägenheten är belägen. Det framgår av Brottmålsdomen hur misshandeln närmare gick till, vilket straffvärde den bedömdes ha och vad påföljden bestämdes till. Christer Andersson ålades i domen även att betala skadestånd till J A. Misshandeln utgör särskilt allvarliga störningar i enlighet med bostadsrättslagen.

Den 9 juni 2022 skickade Föreningen en förverkandeuppsägning till Christer Andersson med delgivningsman. Han delgavs uppsägningen den 14 juni 2022. En kopia av uppsägningen skickades till socialförvaltningen i Huddinge kommun med rekommenderat brev.

Även före den nu aktuella misshandeln har Föreningen haft problem med Christer Andersson vilket föranlett flera rättelseanmälningar. Den 25 september 2020 rättelseanmanades Christer Andersson för att han på eget bevåg beskurit kastanjeträd på Föreningens fastighets allmänna gård. Den 22 februari 2021 rättelseanmanades han eftersom han på eget bevåg skottat och sandat på fastighetens allmänna gård samt satt upp lappar om hur snöskottning ska utföras och gett instruktioner till personal som skottat snö. Han hade även flera gånger skrikit, hotat samt svurit mot andra boenden, rökt inomhus och kastat fimpar inomhus i Föreningens fastighet samt vid ett tillfälle tagit tag i en annan boendes arm, vridit om den och hotat med att spotta personen i

ansiktet. Den 6 september 2021 rättelseanmanades Christer Andersson för att han på eget bevåg satt upp fågelpiggar på Föreningens egendom, gått upp på fastighetens tak, fört oväsen på kvällar (bankande och hammarslag från lägenheten samt förråd), skrämt andra boende i Föreningen samt hängt en strypsna i närheten av sitt förråd som han sedan hängt en pistolnyckelring ifrån.

Det har också skett ett antal händelser som Christer Andersson av har rättelseanmanats för. Den 3 juli 2021 stack han ut ett vapen genom sitt fönster i Lägenheten och polis tillkallades. Han dömdes till följd av händelsen för grovt hot mot tjänsteman (Södertörns tingsrätts dom den 14 september 2022 i mål nr B 14281–21).

Den 7 april 2022 hotade Christer Andersson en boende i Föreningens fastighet i närheten av hennes förråd. Han uppträdde hotfullt och blockerade vägen för den boende när hon skulle ta sig ut från förrådet. Den 13 april 2022 befann sig Christer Andersson på vinden och gjorde höga ljud och väsen ifrån sig. Ljuden bestod i borrhande och hamrande med öppen dörr ner mot trapphuset så att det hördes i hela fastigheten. En boende i Föreningen gick upp på vinden för att be Christer Andersson att vara tyst. Den boende såg då att Christer Andersson hade satt upp en snara i taket. Händelsen skapade obehag och skrämde den boende.

Christer Andersson

Christer Andersson har inte gjort sig skyldig till misshandel av J A på det sätt som Föreningen påstår. Den aktuella kvällen hade de båda varit på samma pub. När Christer Andersson var på väg hem passerade han J A:s lägenhet och slog då till en ljuslykta som stod där för att påkalla dennes uppmärksamhet. J A öppnade balkongdörren och Christer Andersson frågade denne varför styrelsen gör allt för att göra hans boende så svårt som möjligt. Båda var berusade. Det uppstod en ordväxling och J A började gå mot Christer Andersson vilket gjorde honom rädd. Han svingade då en s.k. apnäve framför sig i syfte att freda sig från J A. Han vet inte om apnäven träffade J A. När Christer Andersson backade snubblade han och föll omkull på marken. J A rusade då fram till honom och sade att han skulle dö samt satte sitt högra

knä mot hans struphuvud. Efter ca 30 sekunder fick Christer Andersson panik och lyckades vrida sig så han fick lite luft. Efter ytterligare ca 30-45 sekunder släppte J A sitt grepp och blev liggande på marken bredvid Christer Andersson. Därefter kom polisen. En annan granne såg att Christer Andersson låg på marken och J A satt ovanpå honom.

Christer Andersson har sammanfattningsvis agerat under hot och i självförsvar. Av akutjournalen avseende J A framgår dessutom att denne endast fått en skada i form av ett litet sår på läppen som inte behövde sys och att allmäntillståndet var opåverkat. J A har under förundersökningen berättat om hur han satte sitt knä mot halsen på Christer Andersson och tänkte "jag tar livet av han".

Av ett yttrande från Psykiatri Sydväst framgår att Christer Andersson ibland blir inåtvänd, inte att han skulle bli utåtagerande eller rikta våld mot någon annan.

Det anges i yttrande från Stuvsta vårdcentral att Christer Andersson känner sig svag i benen och snubblar och ramlar ofta. Detta är även anledningen till att han behövde skotta bort snö i anslutning till bostaden och att han föll vid händelsen med J A.

Christer Andersson har endast skottat bort snö i direkt anslutning till sin port. Det stämmer inte att han skrikit, hotat eller svurit mot andra boenden eller rökt och kastat fimpar inomhus. Han har inte heller hotat eller vridit om armen på en annan boende. Rättelseanmälningen den 22 februari 2021 är därutöver alldeles för allmänt hållen för att den ska kunna läggas till grund för åtgärder.

Christer Andersson har hela sitt liv arbetat med skötsel av fastigheter och trädgårdar och han beskär därför kastanjeträden på gården på så vis att ingen skada gjordes på träden. Han har efter rättelseanmäningen den 25 september 2020 även vidtagit rättelse. Av yttrande från en annan granne, Y L, framgår vidare att vissa boende uppskattat att träden beskars samt att Christer Andersson inte uppskattas av styrelsen.

När det gäller rättelseanmaningen den 6 september 2021 har Christer Andersson haft avsevärd störning av fåglar. Han har, trots påstötning till styrelsen och att en annan granne med samma problem fått fågelpinnar, inte erhållit några fågelpinnar. Christer Andersson satte därför själv upp fågelpiggar på taket, säkrad med lina. Det ska också framhållas att ingrepp på Föreningens fastighet inte utgjorde en förverkandegrund enligt då gällande regler utan att rättsföljden för sådana åtgärder, om Föreningen inte samtyckte, var återställande.

Christer Andersson har inte satt upp en strypsnara i sitt förråd utan det är en så kallad glidknop som han använder i sin hobby för att böja trä. Pistolnyckelringen var ca två-tre cm stor och han fäste den i glidknopen på skämt, något han nu ångrar.

Christer Andersson har inte blockerat vägen eller uppträtt hotfullt mot en annan boende den 7 april 2022. Han minns emellertid att han var i sitt förråd den dagen.

När det gäller händelsen den 3 juli 2021 mådde Christer Andersson dåligt och hade självmordstankar. Händelsen kunde avstyras utan våld och det var inget agerande som riktade sig mot Föreningen eller dess medlemmar utan mot myndigheter. Det var Christer Andersson själv som ringde polisen.

Christer Andersson har övervägt att sälja Lägenheten. Men för att det ska kunna ske måste Föreningen först åtgärda de skador som finns i den, vilka framgår av besiktningsrapporten som åberopats i målet.

UTREDNING

Partsförhör under sanningsförsäkran har hållits med Christer Andersson. Båda parter har åberopat viss skriftlig bevisning. Christer Andersson har också åberopat syn på ett fotografi av den s.k. apnåven som användes vid den påstådda misshandeln.

DOMSKÄL**Inledande utgångspunkter**

Enligt 7 kap. 9 § bostadsrättslagen (1991:614) ska en bostadsrättsinnehavare, när han eller hon använder lägenheten, se till att de som bor i omgivningen inte utsätts för störningar som i sådan grad kan vara skadliga för hälsan eller annars försämra deras bostadsmiljö att de inte skäligen bör tålas (störningar i boendet). Om det förekommer störningar i boendet ska föreningen ge bostadsrättshavaren tillsägelse att se till att störningarna omedelbart upphör och, om det är fråga om en bostadslägenhet, underrätta socialnämnden i den kommun där lägenheten är belägen om störningarna. Tillsägelse och underrättelse till socialnämnden behövs emellertid inte om föreningen säger upp bostadsrättshavaren med anledning av att störningarna är särskilt allvarliga med hänsyn till deras art eller omfattning (särskilt allvarliga störningar i boendet). En kopia av uppsägningen ska dock i sådana fall, enligt 7 kap. 20 § fjärde stycket, skickas till socialnämnden.

Vid särskilt allvarliga störningar i boendet är nyttjanderätten till en lägenhet som innehas med bostadsrätt förverkad och föreningen således berättigad att säga upp bostadsrättshavaren till avflyttning även om någon tillsägelse om rättelse inte skett (se 7 kap. 18 § första stycket 5 och 20 § fjärde stycket). Denna rätt gäller oavsett om bostadsrättshavaren vidtar rättelse innan föreningen sagt upp avtalet (7 kap. 21 § första stycket).

I förarbetena till bostadsrättslagen nämns, som exempel på vad som kan utgöra en särskilt allvarlig störning, våld eller hot om våld som riktats mot den som påtalat störningar i boendet eller mot någon annan som bor i huset (se prop. 2002/03:12 s. 117).

Det är Föreningen som i målet har att styrka att det förekommit misshandel på sätt som gjorts gällande.

Ska Christer Andersson förpliktas avflytta?

Genom den åberopade Brottmålsdomen finner tingsrätten det styrkt att Christer Andersson misshandlat grannen och styrelseledamoten J A i enlighet med Föreningens påstående och att han inte handlat i nödvärn eller s.k. putativt nödvärn. Att domen inte har vunnit laga kraft medför ingen annan bedömning.

Christer Andersson har under huvudförhandlingen redogjort för upprinnelsen till händelsen och därvid uppgett att styrelsen ”alltid går upp bakvägen och att man aldrig träffar på dem”, att han vid tillfället frågade J A ”hur länge de ska hålla på med narcissistiska härskastrategier” och att det blev tjafs om det samt att det även sades något om rättelseanmaningarna. Det framgår alltså redan av Christer Anderssons egna uppgifter att han konfronterade J A den aktuella natten med anledning av att denne är styrelseledamot i Föreningen och att han, på något sätt, känner sig felbehandlad/utsatt av styrelsen/Föreningen. Misshandeln av J A måste, mot nu angiven bakgrund, anses ha ett tydligt samband med dennes roll som styrelseledamot och kan inte förklaras av en personlig konflikt mellan J A och Christer Andersson.

Vid bedömningen av om en gärning ska betraktas som en särskilt allvarlig störning i boendet bör även gärningens straffvärde beaktas. Tingsrätten delar bedömningen i Brottmålsdomen att den aktuella misshandeln har ett straffvärde motsvarande omkring fyra månaders fängelse samt att, efter att hänsyn tagits till Christer Anderssons särskilda svårigheter, det s.k. straffmättningsvärdet motsvarar tre månaders fängelse.

På grund av det ovan anförda bedömer tingsrätten att misshandeln av J A har utgjort en särskilt allvarlig störning i boendet (jfr. bl.a. NJA 2008 s. 243). Nyttjanderätten är därmed förverkad. Uppsägning har skett och kopia av uppsägningen har skickats till socialnämnden. Föreningens yrkande om att Christer Andersson ska förpliktas avflytta från Lägenheten ska därmed bifallas.

Ska domen få verkställas utan hinder av att den inte vunnit laga kraft?

Rätten får, enligt 17 kap. 14 § rättegångsbalken, när det finns skäl för det i dom förordna att den får verkställas utan hinder av att den inte vunnit laga kraft. Vid bedömningen av om ett sådant förordnande ska meddelas måste den ena partens intresse av att omedelbart kunna realisera sitt anspråk vägas mot den skada eller olägenhet som genom verkställigheten skulle kunna åsamkas den förlorande parten.

På grund av den stora betydelse som frågan om avflyttning har för Christer Andersson och då Brottmålsdomen inte har vunnit laga kraft än bedömer tingsrätten, även med beaktande av Föreningens motstående intresse, att det inte är motiverat med ett sådant förordnande. Yrkandet om att domen ska få verkställas utan hinder av att den inte vunnit laga kraft ska därför lämnas utan bifall.

Rättegångskostnader

Med hänsyn till utgången i målet är Christer Andersson, enligt huvudregeln i 18 kap. 1 § rättegångsbalken, skyldig att ersätta Föreningen dess rättegångskostnad. Det yrkade beloppet är skäligt. På beloppet ska lagstadgad ränta utgå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-02)

Ett överklagande adresseras till Svea hovrätt och ges in till tingsrätten senast den 28 mars 2023. Det krävs prövningstillstånd.

Jennie Dackmar

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se